

Information från e-VIS 30 mars 2020

Avslut av stabiliseringsperioden för e-verifikation skjuts fram

e-VIS och Sveriges Apoteksförening har rekommenderat en stabiliseringsperiod för e-verifikation i Sverige. Stabiliseringsperioden pågick till och med 30 september 2019 för att sedan avslutas stegvis. En stegvis approach minimerar risk för påverkan för patient och restsituationer.

Genom att lyfta ut **en** felkategori i taget får läkemedelsbranschen och slutanvändarna en möjlighet att kontrollerat skapa sig erfarenhet och lärdomar innan fler kategorier av larm lyfts ut stabiliseringsperioden.

- **Steg 1:** Avslut av stabiliseringsperioden startade 1 oktober 2019 genom att felet ”Batchens identifierare matchar inte den identifierare som produktägaren har angivit” (A68) togs ur stabiliseringsperioden.
- **Steg 2:** Varningen ”Utgångsdatum på förpackningen matchar inte det utgångsdatum som produktägaren har angivit” (A52) tas ur stabiliseringsperioden 31 januari 2020.
- **Steg 3: ”Serienumret är okänt” (A2, A3).** Utvärdering planerad till mars 2020 och målbilden har varit att dessa varningar tas ur stabiliseringsperioden i mitten av maj 2020. Tidpunkten för denna utvärdering och avslut har nu flyttats fram med anledning av Covid-19 pandemin.

Avslut av stabiliseringsperioden i Sverige kommer att ske stegvis och varje varning kommer att utvärderas separat

I rekommendationerna för stabiliseringsperioden anges att några specifika svar från e-verifikations databasen systematiskt kan bortses av **slutanvändarna** för systemet när läkemedelsförpackningar lämnas ut till allmänheten.

Svar som omfattas av stabiliseringsperioden från 9 februari 2019	Svar som omfattas av stabiliseringsperioden från 1 oktober 2019	Svar som omfattas av stabiliseringsperioden från 31 januari 2020	Utvärdering tidigast april 2020. MÅLBILD: TBD beroende på pandemin
Produktkoden är okänd	Produktkoden är okänd	Produktkoden är okänd	Produktkoden är okänd
Serienumret är okänt (A2, A3) – LARM	Serienumret är okänt (A2, A3) – LARM	Serienumret är okänt (A2, A3) – LARM	Serienumret är okänt (A2, A3) – LARM
Utgångsdatum på förpackning matchar inte det utgångsdatum som produktägaren har angivit (A52) – LARM	Utgångsdatum på förpackning matchar inte det utgångsdatum som produktägaren har angivit (A52) – LARM		
Batchens identifierare matchar inte den identifierare som produktägaren har angivit. (A68) – LARM			

Sveriges Apoteksförening e-VIS Verifikation i Sverige

Beslut att inte utvärdera steg 3 innan slutet av april med anledning av Covid-19

Då all läkemedelsdistribution är under press på grund av pågående pandemi, samtidigt som apotek och distributörer har och räknar med fortsatt personal- och kompetensbrist under en tid framöver, är det inte lämpligt att under rådande situation utvärdera och ta beslut om att stabiliseringsperiodens steg 3 avslutas.

Efterfrågan på läkemedel har ökat kraftigt och distributörerna har sedan i början av mars hanterat volymer motsvarande en befolkning på ca 15 miljoner – för ett Sverige med befolkning på ca 10 miljoner. Läkemedelsföretagen riskerar också att kunna hamna i en trängd situation när det gäller personella resurser och då måste flödet av läkemedel till patient säkerställas.

Utifrån dessa grunder har e-VIS och Sveriges Apoteksförening tillsammans beslutat att inte utvärdera steg 3 nu utan gör bedömningen att det bästa i rådande situation är att avvakta med avslutet av stabiliseringsperioden.

Inget tyder däremot på att steg 1 och 2 behöver backas, utan den ansvarsfulla implementeringen av FMD i Sverige kan fortsätta, men just nu med lite lägre tempo och starkt kopplat till utvecklingen av den pågående coronapandemin.

Mer information om steg 1 och steg 2: <https://e-vis.se/wp-content/uploads/2019/12/Avslut-av-stabiliseringsperiod-januari-2020-FINAL.pdf>

Nästa steg:

Det innebär att e-VIS kommer tillsammans med Sveriges Apoteksförening löpande, dock ej tidigare än slutet av april, utvärdera när det finns förutsättningar för att avsluta stabiliseringsperioden.

Hög efterfrågan och hårt belastad läkemedelsdistribution – ökad risk för förfalskningar.

Beslutet att pausa avslutandet av sista steget i stabiliseringsperioden baserar sig på att inte belasta distributionskedjan ytterligare under rådande omständigheter. Det är viktigt att poängtera att en hårt belastad distributionskedja i kombination med ökad global efterfrågan på läkemedel gör oss mer sårbara för att få in förfalskningar i den legala kedjan.

e-VIS påminner om att möjligheten att ignorera datafel från e-verifikationssystemet gäller slutanvändare som verifierar och avaktiverar förpackningar när dessa ska lämnas ut till allmänheten. Med detta menas apotek, sjukvårdsinrättningar och i vissa fall då distributörer avaktiverar förpackningar eller tar emot returer från apotek.

Övriga aktörer har aldrig omfattats av stabiliseringsperioden.

Det är nu därför extra viktigt att betona att ett stort ansvar vilar på läkemedelsföretag och distributörer att inte förpackningar med fel i uppladdad data i e-verifikationssystemet eller i 2D-koderna skickas ut till apotek

e-VIS rekommenderar därför att:

- Distributörerna fortsätter med stickprovskontroller vid inleverans och betonar att förpackningar med fel **inte** får skickas vidare.

- Läkemedelsföretagen använder möjligheten till stickprovskontroll hos distributör om denna inte ingår i grundtjänsten hos distributören.
- Läkemedelsföretagen fortsätter arbetet med att rätta och förebygga de fel som uppstår.
- Apoteken skannar förpackningar rutinmässigt så att larm skapas även om mjukstarten fortsätter. Detta är kanske självklart men viktigt att betona.
Skanningen av 2D-koden sker vid apotekens plockkontroll – själva plockkontrollen fallerar också om produktkoden inte hittas i VARA vilket också är en signal att reagera på.
- e-VIS kommer att förstärka monitorering av fel gällande "serienumret är okänt" för att kunna hitta avvikande fel och även kunna monitorera en ökning som inte kan förklaras av kända fel.
- Kommunikation kring risk för förfalskningar sker till alla som hanterar läkemedel i distributionskedjan.

För preventiva åtgärder för att minska larmen från e-verifikationssystemet i Sverige se:
https://e-vis.se/wp-content/uploads/2020/03/Measures-to-eliminate-and-prevent-alerts-v1.0_Final.pdf

För läkemedelsföretag som har förpackningar som orsakar larm i e-verifikationssystemet där felet inte är möjligt att rätta och där det är **medicinskt motiverat**: sök dispens från Läkemedelsverket för att fortsätta tillhandahålla förpackningar med avvikelse.

Om det uppstår frågor skicka ett mejl till info@e-vis.se